

De Hartenlust
Voortgezet Onderwijs | Bloemendaal

EXAMEN

2023-2025 WIJZER & PTA **V3**

Inleiding

Beste leerlingen en ouder(s)/verzorger(s),

Voor een goed verloop van de (school)examens is het noodzakelijk dat jij en je ouder(s)/verzorger(s) volledig geïnformeerd zijn over de gang van zaken rond de (school)examens.

Het doel van deze examenwijzer is om iedereen de noodzakelijke informatie te verstrekken. Kortom een handleiding voor iedereen die bij het examen betrokken is. De examenwijzer bestaat uit meerdere delen. Deze delen gaan over algemene informatie en het examenreglement. Daarnaast is in dit boekwerk het PTA van leerjaar 3 en 4 te vinden. Hierin staat precies omschreven welke leerstof er per toets getoetst gaat worden. De docent/examinator moet zich houden aan de beschreven leerstof en aan de vermelde toetsen en opdrachten.

In dit boekwerk is geprobeerd alle regels en bestaande afspraken over het (school)examen bij elkaar te brengen. Dit betekent, dat niet alleen de door het ministerie vastgestelde regelgeving is verwerkt, maar ook de door de school gemaakte eigen keuzes zijn opgenomen. Mocht de examenwijzer strijdig zijn met het examenreglement, dan is het examenreglement leidend.

Het is belangrijk dat jij en je ouder(s)/verzorger(s) deze examenwijzer goed doorlezen. Bewaar dit boekje goed. Je zult het regelmatig nodig hebben.

Heb je vragen? Neem dan contact op met de teamleider bovenbouw (BB) of de examensecretaris. Wij wensen je een succesvol en leuk schooljaar toe.

Examencommissie De Hartenlust

M. Rensen
Examensecretaris
Examencommissie

M. Elferink
Teamleider BB
Examencommissie

J. van der Eem
Decaan
Examencommissie

M. de Goede
Directeur

Opmerking bij de examenwijzer:

Erratum PTA november 2023:

Erratum PTA juli 2024:

Instemming MR voor PTA:

Instemming MR voor erratum:

overal waar "hij/hem" staat, kan ook "zij/haar" worden gelezen.
in hoofdstuk 3 zijn wijzigingen te vinden (zie v2).

in hoofdstuk 2 en 3 zijn wijzigingen te vinden (zie v3).

28-09-2023

29-11-2023 / 19-07-2024

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
1: Belangrijke begrippen	4
2: Examen	7
2.1: Examen	8
2.1.1: De opbouw van het examen	8
2.1.2: Centraal examen	8
2.1.3: Schoolexamen	8
2.1.4: Profielwerkstuk	8
2.1.5: Eindcijfer	9
2.1.6: Uitslagregeling	9
2.1.7: Herkansingen en inhalen van examens	9
2.1.8: Versneld examen	10
2.1.9: Afgewezen kandidaten	10
2.1.10: Geen diploma	11
2.1.11: Onregelmatigheden	11
2.1.12: Examenreglement	11
2.2: Examenvakken	12
2.3: Organisatie van het schoolexamen	13
2.3.1: Planning van de toetsen	13
2.3.2: Handelingsdelen	13
2.3.3: Praktische opdrachten	13
2.3.4: Toets- en examenrooster	14
2.3.5: Tijdens het schoolexamen	14
2.3.6: Herkansen van het schoolexamen	15
2.3.7: Inhaalregeling van het schoolexamen	15
2.3.8: Cijfers en beoordelingen	15
2.3.9: Overgangsregeling	15
2.4: Informatie Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)	16
3: Programma van Toetsing en Afsluiting leerjaar 3-4	17

1: Belangrijke begrippen

Belangrijke begrippen rond het examen:

Afronden van cijfers	<p>Afronding op één decimaal: indien de tweede decimaal een 5 of hoger is, dan wordt de eerste decimaal naar boven afgerond en anders naar beneden, dus:</p> <p>7,45... wordt 7,5 én 7,44... wordt 7,4.</p> <p>Afronding op een heel cijfer: indien de eerste decimaal een 5 of hoger is, dan wordt naar boven afgerond en anders naar beneden, dus:</p> <p>7,5... wordt 8 én 5,50... wordt 6 én 7,4... wordt 7. 5,49... wordt 5.</p>
Antwoordmodel	Opsomming van goede, minder goede of foute antwoorden als richtlijn voor de beoordelaar; het is een onderdeel van het correctievoorschrift.
Beoordelingscriterium	Kenmerk waarop de prestaties van de leerling worden beoordeeld.
CE = centraal examen	Een onderdeel van het eindexamen in een aantal vakken. De examentijdvakken en tijdstippen worden voor het CE door het College voor Toetsen en Examens vastgesteld.
Eindtermen	Omschreven kwaliteiten die een overzicht geven van kennis, inzicht, vaardigheden en beroepshoudingen waarover de kandidaat na afronding van een opleiding dient te beschikken.
Examencommissie	De examencommissie bestaat uit 3 mensen, houdt zich bezig met de voorbereiding en organisatie van het examen (SE en CE) en houdt toezicht op de inrichting, uitvoering en kwaliteit van de examinering.
Examenreglement	Document met alle regels rond het examen.
Examensecretaris	De examensecretaris coördineert alle activiteiten en processen van het examen. De examensecretaris is de eerste contactpersoon voor zaken rond het examen.

Examenwijzer	Beschrijving van het examen, zoals dat door de school is vormgegeven. In de examenwijzer vind je ook het PTA.
Handelingsdeel	Handelingsopdracht voor de leerling. Een handelingsdeel moet 'naar behoren' (NB), 'voldoende' (V) of 'goed' (G) zijn afgesloten, anders mag je volgens de wet niet deelnemen aan het centraal examen. Handelingsdelen zijn in het PTA te herkennen aan de letter 'H'.
Herkansing	Het opnieuw deelnemen aan een schoolexamen of een centraal examen.
KCKV	Culturele en kunstzinnige vorming, een verplicht vak in leerjaar 3. Ook wel: kunstvakken incl. CKV.
LOB	Loopbaan Oriëntatie Begeleiding, een verplicht vak in leerjaar 2 tot en met 4.
NB	Naar behoren / voldoende.
NNB	Niet naar behoren / onvoldoende.
Praktische opdracht	Praktijkopdracht, waarbij het gaat om vaardigheden en/of het vervaardigen van een product. Praktische opdrachten worden beoordeeld met een cijfer.
Profielwerkstuk (PWS)	Door kandidaten van de mavo te maken werkstuk, dat een vakoverstijgend thema behandelt, dat past binnen het profiel of een combinatie van profielen. Het profielwerkstuk is onderdeel van LOB. Het profielwerkstuk wordt gemaakt in een tweetal.
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting, zie hoofdstuk 3.
SE = schoolexamen	Het deel van het eindexamen dat door de school volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) wordt afgenomen.
Studiewijzer	Een overzicht waarbij per vak en per schoolperiode de te behandelen stof, toetsen e.d. is opgenomen. De studiewijzers zijn per vak te vinden in Magister.
Toets	Een geheel van schriftelijk of mondeling te maken vragen en opdrachten, dat met een cijfer wordt beoordeeld. De toetsen die meetellen voor het examen zijn opgenomen in het PTA.
Meer info	Meer begrippen zijn te vinden in artikel 1.1 van het examenreglement.

2: Examen

2.1: Examen

2.1.1: De opbouw van het examen

Het examen bestaat per vak of programma uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE). Beide delen van het examen bepalen voor 50% jouw eindcijfer. De volgende vakken hebben alleen een schoolexamen: maatschappijleer, lichamelijke opvoeding, LO2, INFT en het kunstvak KCKV.

2.1.2: Centraal examen

Het centraal examen bestaat uit:

- een toets waarbij de kandidaten vragen en opdrachten schriftelijk of met behulp van de computer maken,
- een beoordeling aan de hand van een bindend correctievoorschrift,
- tweede correctie door een gecommiteerde (de 2^e corrector).

Voor de algemene vakken wordt een centraal schriftelijk examen afgenomen. Een uitzondering vormt het vak beeldende vorming (BTE), dat zowel een centraal schriftelijk als een praktisch examen kent.

2.1.3: Schoolexamen

Het schoolexamen kan uit de volgende onderdelen bestaan:

- schriftelijke en mondelinge toetsen, aan de hand van een correctievoorschrift met puntenverdeling.
- praktische opdrachten in de vorm van presentatie of werkstuk.
- een handelingsopdracht die door de examinator wordt vastgesteld en “naar behoren” uitgevoerd dient te worden.

2.1.4: Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk (onderdeel van LOB):

- heeft betrekking op het gekozen profiel,
- kent een beoordeling van het proces en het product door de 2 begeleiders aan de hand van criteria die vooraf aan de kandidaat bekend zijn gemaakt,
- wordt gepresenteerd aan ouder(s) en belangstellenden,
- wordt gewaardeerd met (o)-v-g,
- alle voorwaarden zijn terug te lezen in de handleiding van het profielwerkstuk.

2.1.5: Eindcijfer

Per vak wordt het cijfer voor het schoolexamen gecombineerd met het cijfer voor het centraal examen. Beide bepalen elk voor de helft het eindcijfer. Het cijfer voor het schoolexamen is samengesteld uit de cijfers en beoordelingen voor de toetsen en praktische opdrachten, zodanig dat er aantoonbaar sprake is van een evenwichtige bijdrage van de verschillende onderdelen. In het PTA legt de school de weging van de verschillende onderdelen vast.

2.1.6: Uitslagregeling

Zie: [Uitvoeringsbesluit WVO 2020 – artikel 3.35](#).

Als je eindexamen mavo hebt gedaan, moet je aan de volgende voorwaarden voldoen om te slagen:

- de vakken KCKV en lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk zijn afgesloten met voldoende of goed; én
- het gemiddelde van de vakken waarin centraal examen is gedaan is 5.50 of hoger; én
- het eindcijfer voor het vak Nederlands is tenminste een 5.

Verder gelden de volgende bepalingen voor het behalen van je eindexamen. Je bent geslaagd als:

- alle eindcijfers een 6 of meer zijn; of
- 1 eindcijfer een 5 is en alle andere eindcijfers een 6 of meer zijn; of
- 1 eindcijfer een 4 is en de overige eindcijfers een 6 of hoger zijn, waarvan er tenminste één een 7 of hoger is; of
- voor 2 vakken het eindcijfer 5 is en de andere cijfers 6 of hoger, waarvan er tenminste één een 7 of hoger is.

Je bent Cum Laude geslaagd als je voor alle vakken gemiddeld minimaal een 8,0 hebt. Daarbij wordt uitgegaan van het afgeronde eindcijfer van de vakken Nederlands, Engels, maatschappijleer, de vakken uit het profieldeel en het vak uit de vrije ruimte waar het hoogste cijfer voor gehaald is. Het laagst behaalde cijfer moet minimaal een 6,0 zijn.

2.1.7: Herkansingen en inhalen van examens

Leerlingen kunnen, nadat zij een volledig examen hebben afgelegd, in één vak centraal schriftelijk herexamen doen.

Indien er naar het oordeel van de examencommissie en directeur geldige redenen zijn dat een kandidaat één of meerdere onderdelen van het centraal examen niet heeft kunnen afleggen, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld de niet gemaakte onderdelen in een volgend tijdvak af te leggen.

Het examenreglement biedt leerlingen ook mogelijkheden onderdelen van het schoolexamen te herkansen. In paragraaf 2.3.6 'Herkansingen en inhalen van het schoolexamen' wordt hier verder op in gegaan, tevens wordt in paragraaf 2.3.7 de inhaalregeling voor onderdelen van het schoolexamen omschreven.

2.1.8: Versneld examen

Het is op De Hartenlust mogelijk voor een of meerdere vakken versneld examen te doen. Versneld examen doen, betekent dat een leerling een jaar eerder in een vak examen doet dan te doen gebruikelijk. In ons geval betekent dat examen doen in het derde leerjaar.

Welke leerlingen komen hiervoor in aanmerking?

Een leerling kan worden aangemeld door een vakdocent, teamleider en/of persoonlijk mentor. Verzoek door leerling of ouder(s) dient altijd via een vakdocent, teamleider of persoonlijk mentor te gaan. Een leerling dient voor het vak opvallend goed te presteren. De cijfers voor de proefwerken zijn gemiddeld een 8 of hoger. Op het laatste overgangsrapport staat voor het vak ook een 8 of hoger.

Wanneer starten?

Een leerling kan worden aangemeld in leerjaar 2 vóór 1 mei.

Programma

De betreffende vaksectie zal voor de resterende (verkorte) schooltijd een programma opstellen waarbij in ieder geval het PTA wordt gevolgd. Daarnaast komt er, indien nodig en mogelijk, een ingekort programma van toetsing. Gedurende de verkorte periode zullen er vooraf afgesproken evaluatiemomenten zijn waarop met ouder(s), leerling, vakdocent en persoonlijk mentor de vorderingen worden besproken. Wanneer de resultaten onvoldoende zijn, kan voortzetting van het verkorte programma worden stopgezet of deelname aan het centraal examen worden uitgesteld. De teamleider en directeur nemen hierin de uiteindelijke beslissing.

Vastlegging

De teamleider treedt altijd in overleg met de voltallige vaksectie om wel of geen toestemming te verlenen voor het verkorte programma. De directeur beslist uiteindelijk. Ouder(s) en leerling tekenen een overeenkomst waarin het programma wordt beschreven en de eventuele consequenties. De teamleider geeft afspraken door aan de examensecretaris, roostermaker en administratie. De directeur meldt het versneld examen bij de inspectie en DUO.

Afsluiten verkort programma

Wanneer een leerling het versnelde examen heeft afgelegd, kan hij de uren die hij over heeft in het laatste jaar gebruiken om extra te investeren in zijn overige vakken. Wanneer mogelijk zal de leerling extra lessen volgen of op de studieplekken extra tijd kunnen investeren in de overige vakken.

Herkansing

De leerling blijft het recht houden op één herkansing, dus het is aan te bevelen pas in te schrijven voor het tweede tijdvak als de examenuitslag van alle vakken bekend is. Versnellen levert dus geen extra herkansing op.

2.1.9: Afgewezen kandidaten

Afgewezen kandidaten die een vak zonder centraal examen met een 7 of hoger hebben afgesloten, hoeven dit vak in het daarop volgende schooljaar niet over te doen en kunnen vrijstelling krijgen voor de betreffende lessen. Zij maken met de teamleider

afspraken over de invulling van de vrijgekomen tijd. Indien gekozen wordt om het vak opnieuw te doen, vervallen alle eerder behaalde resultaten.

2.1.10: Geen diploma

Bij uitstroom zonder diploma wordt een cijferlijst uitgereikt waarop de resultaten van de met een voldoende afgesloten vakken staan vermeld.

2.1.11: Onregelmatigheden

Er is sprake van onregelmatigheden als een leerling bijvoorbeeld zonder geldige reden afwezig is geweest bij een examen of heeft afgekeken. De bepalingen hierover zijn opgenomen in artikel 'onregelmatigheden' van het examenreglement.

Belangrijk om te weten: als de directeur besluit dat jouw toets ongeldig wordt verklaard, dan dien je de toets opnieuw te maken. Je recht op een herkansing vervalt hiermee. Dit komt overeen met het inhalen van een toets. Zie verder: paragraaf 2.3.7 "Inhaalregeling van het schoolexamen".

2.1.12: Examenreglement

Het examenreglement is een algemeen document van de school. Het bevat een algemene beschrijving en de bijbehorende richtlijnen met betrekking tot de organisatie van het examen en het verloop van de toetsing op school. In het reglement zijn ook de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van iedereen die bij het examen betrokken is, opgenomen.

Het reglement heeft betrekking op zowel het schoolexamen als het centraal examen en wordt vastgesteld door het bevoegd gezag van de school. Voor 1 oktober wordt dit reglement aan zowel de kandidaten als andere bij het examen betrokkenen via de website van de school en per mail ter beschikking gesteld.

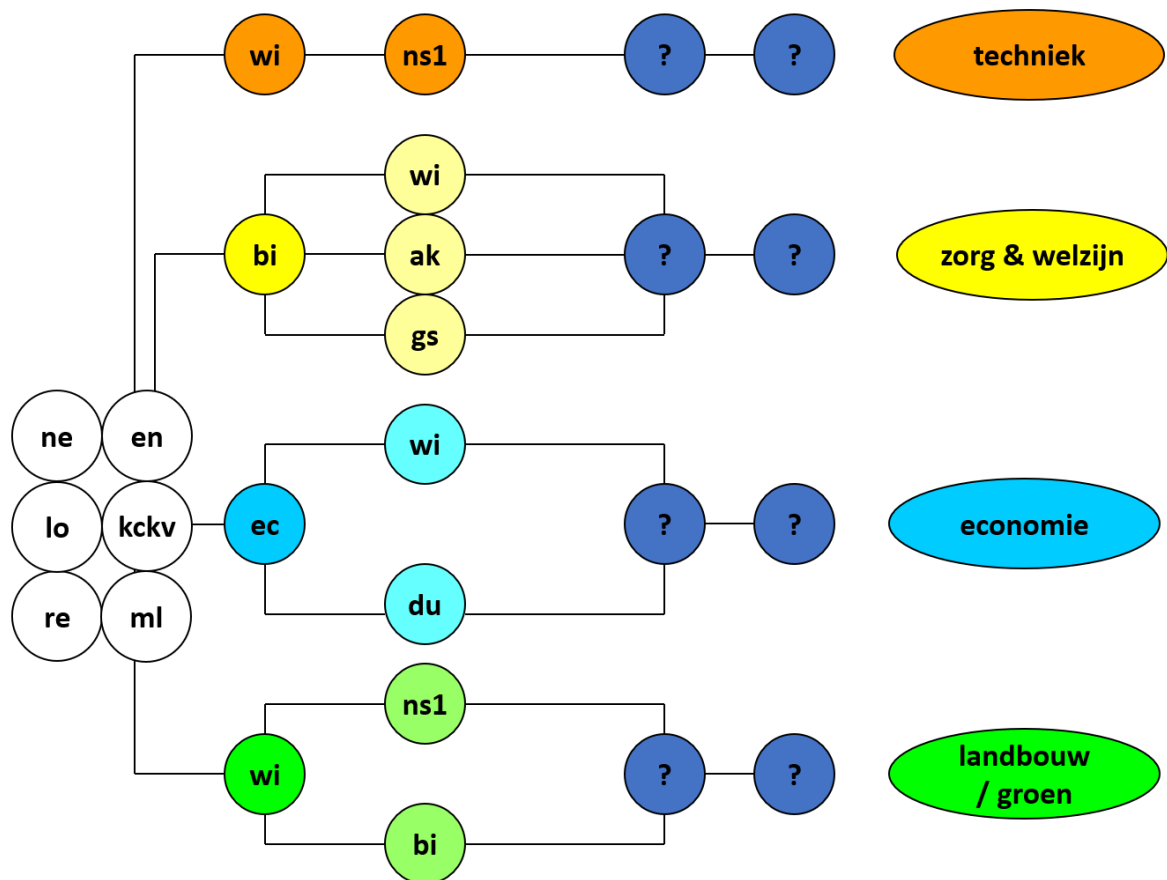

2.2: Examenvakken

De twee vakken Nederlands en Engels worden het gemeenschappelijke deel genoemd en maatschappijleer, lichamelijke opvoeding, LOB en KCKV vormen het verplichte deel. Leerlingen op de mavo (vmbo-tl) kunnen kiezen uit vier profielen:

- Techniek
- Zorg en Welzijn
- Economie
- Groen / Landbouw

Hieronder is schematisch weergegeven welke vakken verbonden zijn aan de verschillende profielen:

Daarnaast biedt De Hartenlust in het vrije deel, hierboven aangegeven met een vraagteken, de volgende vakken aan: aardrijkskunde, beeldende vorming, biologie, Duits, economie, geschiedenis, INFT**, LO2**, nask1, nask2 en wiskunde.

** Alleen schoolexamen.

2.3: Organisatie van het schoolexamen

De directie van De Hartenlust heeft van Dunamare Onderwijs de verantwoordelijkheid gekregen voor het gehele examen. De examensecretaris is verantwoordelijk voor de organisatie van het examen en is aangewezen door de directeur (zie ook examenreglement artikel 'verantwoordelijke personen').

2.3.1: Planning van de toetsen

Het schoolexamen start officieel in het derde leerjaar. In het PTA kun je terugvinden voor welke vakken daadwerkelijk schoolexamens worden afgenomen in leerjaar 3 en wanneer dit wordt gedaan (waar mogelijk in een toetsweek). De overige schoolexamens worden afgenomen in leerjaar 4. Vanaf leerjaar 4 zijn er schoolexamenweken in de jaarplanning opgenomen, waarin schoolexamens voor (bijna) alle vakken worden afgenomen. In deze schoolexamenweken (kortweg: SE-weken) is ruimte voor mondelinge toetsen, grotere schriftelijke toetsen en vakspecifieke praktijkopdrachten. Deze weken dienen mede om leerlingen kennis te laten maken met de gang van zaken en sfeer tijdens het examen. Tijdens deze schoolexamenweken vervallen voor zover noodzakelijk de lessen voor de betreffende leerlingen. Door het vervallen van de lessen worden zij in de gelegenheid gesteld de toetsen voor te bereiden. In deze lesvrije perioden is het mogelijk dat leerlingen meer dan één toets per dag afleggen. De maximale belasting is mede afhankelijk van de aard van de af te leggen toetsen. Indien het roostertechnisch mogelijk is, kan een schoolexamenweek ook beperkt zijn tot een periode van enkele dagen. Heb je een schoolexamen gemist, dan ben je verplicht deze toets binnen 3 lesweken in te halen. Het niet binnen 3 lesweken inhalen van een schoolexamen is een onregelmatigheid en zal door de vakdocent worden gemeld bij de examencommissie. Kijk in het examenreglement (artikel 1.9) voor mogelijke maatregelen.

2.3.2: Handelingsdelen

Handelingsdelen zijn ook opgenomen in het PTA. Per vak wordt aangegeven welke eisen aan handelingsdelen worden gesteld. Een handelingsdeel moet 'naar behoren' of 'voldoende' zijn afgesloten, anders mag je volgens de wet niet deelnemen aan het centraal examen. Voor het handelingsdeel moet de aantekening "NB", "voldoende" of "goed" zijn verkregen in het jaar dat het betreffende vak wordt afgesloten. Het inleveren van een handelingsdeel na de deadline is een onregelmatigheid en zal door de vakdocent worden gemeld bij de examencommissie. Kijk in het examenreglement (artikel 1.9) voor mogelijke maatregelen.

2.3.3: Praktische opdrachten

Het inleveren van praktische opdrachten gaat op de volgende wijze:

1. Hoe de praktische opdracht beoordeeld wordt, is per vak en per opdracht aangegeven.
2. Een praktische opdracht wordt beoordeeld met een cijfer van 1 t/m 10.
3. Het inleveren van een praktische opdracht na de deadline is een onregelmatigheid en zal door de vakdocent worden gemeld bij de examencommissie. Kijk in het examenreglement (artikel 1.9) voor mogelijke maatregelen.

4. Constateert de docent dat een praktische opdracht niet of niet geheel zelf door een leerling is uitgevoerd, maar door overnemen of kopiëren tot stand is gebracht of door een computer is gegenereerd (o.a. AI), dan treedt het artikel 'onregelmatigheden' uit het examenreglement in werking. In dat geval kan de directeur o.a. besluiten tot uitsluiting van het examen.
5. Herkansing van een praktische opdracht is in principe niet mogelijk. Zie hiervoor het PTA.

2.3.4: Toets- en examenrooster

In het algemeen zullen in het PTA de periodes vermeld worden, waarin een bepaalde toets wordt afgenomen of waarin een bepaalde opdracht dient te zijn afgerond. Aanvullende, meer exacte afspraken moeten vroegtijdig (tenminste één week) door de docent worden gemaakt. Voor de schoolexamenweken en het centraal examen wordt een rooster opgesteld. Dit rooster dient elke leerling minimaal 5 werkdagen voor aanvang van de toetsweek te krijgen.

Bij het maken van het toetsrooster gelden de volgende uitgangspunten:

- een kandidaat kan meerdere toetsen op één dag afleggen, mede afhankelijk van de aard van de toetsen;
- tussen twee toetsen heeft een kandidaat recht op pauze.

2.3.5: Tijdens het schoolexamen

- Voor het begin van de zitting worden de aanwezigen gecontroleerd. Afwezig worden direct gemeld bij de administratie.
- Bij te laat komen wordt er geen tijdsverlenging gegeven aan het einde van de toets. Een leerling die meer dan 15 minuten te laat komt, wordt niet meer in het lokaal toegelaten. Zie verder: inhaalregeling van het schoolexamen.
- Petten, jassen of andere niet uitdrukkelijk toegestane materialen of hulpmiddelen worden in de examenruimte NIET toegelaten. Alle mobiele telefoons en overige communicatieapparatuur, waaronder smartwatches, worden voor aanvang van de toets uitgezet en **in de kluis** gedeponeerd.
- Gedurende de zitting dient het stil te zijn in de toetsruimte. Er mag geen contact zijn met anderen. Mocht de surveillant enige onregelmatigheid bemerken, dan doet hij een melding bij de examencommissie (zie verder: onregelmatigheden).
- Het werk dient met pen te worden gemaakt, tekeningen met potlood. Het gebruik van Tipp-Ex is niet toegestaan.
- Leerlingen die op een laptop werken, zitten achter in de klas. Leerlingen met een PlusPas zitten zo ver mogelijk bij de deur vandaan.
- Al het gemaakte werk wordt per kandidaat gecontroleerd (is al het werk ingeleverd, zijn alle vragen beantwoord, zijn de juiste bladen ingeleverd en zijn deze allemaal voorzien van naam, klas en zo nodig/gewenst de aanduiding "klad" of "net"?). De kandidaat verlaat de examenruimte niet eerder dan nadat zijn werk is gecontroleerd.
- Leerlingen die op een laptop werken, slaan hun werk op een door de school geleverde USB-stick op. Desbetreffende leerlingen dienen na het examen bij de administratie te wachten. De surveillant neemt de USB-stick aan het einde van de zitting mee naar de administratie, laat het werk uitprinten, bevestigt de

verschillende bladen aan elkaar en laat de leerling op elke pagina tekenen. Ook de surveillant tekent op elke pagina.

- Wanneer een kandidaat klaar is, kan hij vertrekken via de vertrekregeling. Dat betekent dat er na een bepaalde tijd ieder kwartier vertrokken kan worden.
- Examenopgaven mogen tijdens de zitting niet buiten de examenruimte worden gebracht. De examenopgaven worden met het gemaakte werk door de surveillant ingenomen en ingeleverd.
- Leerlingen met recht op tijdsverlenging krijgen 25% meer tijd voor hun toets, zijnde 15 of 30 minuten.

2.3.6: Herkansens van het schoolexamen

- Er is één herkansingsregeling voor alle vakken;
- herkansing van schoolexamens wordt centraal geregeld;
- leerjaar 4: voor de schoolexamens geldt dat er één toets uit iedere SE-week herkanst mag worden (periode 1, 2 en 3 van leerjaar 4). In het PTA staat vermeld welke toetsen wel en welke niet herkansbaar zijn. In de jaargenda is terug te vinden op welke dagen de herkansingen worden afgenomen. **Informatie over de herkansingen wordt ook per mail verstuurd;**
- het hoogste resultaat telt;
- de afnamevorm en leerstof van tijdvak 1 (reguliere toets) en tijdvak 2 (herkansing) zijn gelijk, tenzij anders aangegeven in het PTA.

2.3.7: Inhaalregeling van het schoolexamen

Het inhalen van toetsen na verzuim wegens ziekte of andere geldige reden kan, mits de ziekmelding tijdig gemeld is. Wanneer een leerling meerdere toetsen in een kort tijdsbestek heeft gemist, coördineert de examensecretaris het inhaalprogramma.

Bij ongeoorloofd verzuim op het moment van toetsen is het artikel “onregelmatigheden” van het examenreglement van toepassing. Ditzelfde geldt als een schoolexamen niet binnen 3 lesweken door de examenkandidaat is ingehaald.

2.3.8: Cijfers en beoordelingen

Heb je een onvoldoende voor een schoolexamen, dan geeft de docent je altijd feedback in Magister. De docent kan je daarnaast in de les of in het i-uur extra uitleg en feedback geven. Controleer de cijfers die je terugkrijgt. Ook een docent kan fouten maken. Wanneer je het niet eens bent met een beoordeling kun je dit tijdens de bespreking van het werk aangeven bij de vakdocent. Als je er met de vakdocent niet uitkomt, kun je, zoals in het examenreglement staat vermeld (artikel het schoolexamen), beroep aantekenen bij de voorzitter van de examencommissie. Hoe je dit moet doen kan de examensecretaris of de teamleider vertellen.

2.3.9: Overgangsregeling

Voor de overgang naar het volgende leerjaar gelden de bevorderingsnormen van de school. Deze normen zijn terug te vinden op de website.

2.4: Informatie Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Het PTA is een document van de school, waarin per vak een overzicht wordt gegeven van de toetsen en opdrachten. In het PTA staat vermeld:

- de toetsen die deel uit maken van het schoolexamen;
- de leerstof die getoetst wordt;
- de eindtermen (exameneenheden) waarop deze toets betrekking heeft;
- de wijze waarop de toetsing plaatsvindt;
- de tijd die beschikbaar is voor de toets;
- de planning van de toetsen;
- de weging van de verschillende onderdelen voor het bepalen van het eindcijfer van het schoolexamen.

Voor het PTA maken alle vakken gebruik van hetzelfde format en van dezelfde begrippen. Andere verplichte onderdelen, zoals toetsen, stageverslagen, werkstukken, praktische opdrachten, enz. worden eveneens in het PTA opgenomen. In het PTA wordt beschreven hoe de cijfers van de verschillende onderdelen van het schoolexamen voor een vak worden gewogen om tot een eindcijfer van het schoolexamen te komen. Het schoolexamen start in het derde leerjaar. Echter, mocht een leerling zakken voor het examen, wordt alleen leerjaar 4 overgedaan. Voor meer informatie verwijzen wij naar het examenreglement.

Zie verder: hoofdstuk 3.

3

3: Programma van Toetsing en Afsluiting leerjaar 3-4

Indeling schooljaar

Een schooljaar is telkens verdeeld in drie periodes. In leerjaar 4 worden de periodes afgesloten met een zogenaamde schoolexamenweek (SE-week). Tijdens de SE-weeken in leerjaar 4 worden de schriftelijke en mondelinge schoolexamens afgenomen. Er zijn dan geen reguliere lessen, maar er is een examenrooster van kracht. Ook buiten de SE-weeken worden er schoolexamens afgenomen.

Informatie over de schoolperiodes, schoolexamenweken, herkansingsmomenten, het CPE (BTE), de proefexamens, het centraal schriftelijk examen en de uitslag wordt tijdig per mail toegestuurd.

Rooster centraal schriftelijke examens 2025

Het rooster voor de centraal schriftelijke examens voor het schooljaar 2024-2025 wordt gepubliceerd op mijneindexamen.nl.

Uitleg bij het vakinhoudelijke gedeelte

Stofomschrijving: Omschrijving van de leerstof en de inhoud van de toetsen c.q. opdrachten.

Eindterm: Hierin zijn de eindtermen en subdomeinen opgenomen die getoetst worden met de toets, praktische opdracht enz. De domeincodes verwijzen naar de examensyllabus van het betreffende vak op examenblad.nl. Hierin is te vinden welke domeinen verplicht in het schoolexamen aan bod komen (in het PTA: groen) en welke domeinen bij het centraal examen getoetst worden. De school kan ervoor kiezen bij het schoolexamen naast de verplichte eindtermen ook schooleigen eindtermen te toetsen (in het PTA: donkerrood). Eindtermen die zijn weergegeven met een lichtgrijze achtergrond worden tevens afgenomen in het CE.

Toetsvorm:

S	=	schriftelijk
M	=	mondeling
P	=	praktische opdracht
H	=	handelingsopdracht

Toetsduur: De tijd waarbinnen de toets dient te worden gemaakt.

Herkansing: J (ja) betekent dat er voor deze toets een herkansing mogelijk is.
N (nee) betekent dat een herkansing niet mogelijk is.

Weging: Hier zie je hoe zwaar het cijfer meetelt in procenten.

Toegestane hulpmiddelen

Bij schoolexamens en de centraal schriftelijke examens zijn de volgende hulpmiddelen toegestaan, tenzij anders aangegeven in het PTA **en op het schoolexamen**:

Vak	Hulpmiddel
Alle vakken	Basispakket, bestaande uit: <ul style="list-style-type: none"> • schrijfmateriaal incl. millimeterpapier • tekenpotlood • blauw en rood kleurpotlood • liniaal met millimeterverdeling • passer • nietmachine* • geometrische driehoek • vlakgum • rekenmachine*
Alle schriftelijke examens en het CPE (BTE)	Eendelig verklarend woordenboek Nederlands of eendelig woordenboek Nederlands-thuistaal en thuistaal-Nederlands.*
Moderne vreemde talen	Woordenboek naar en van de doeltaal. Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels.*
Wiskunde	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos. Roosterpapier in cm ² .
Nask 1, Nask 2	BINAS vmbo-kgt (door de school verstrekt).*
CPE (BTE)	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het CPE wordt elk jaar in de instructie voor de examinerator meegedeeld.
Alle examens met rekenvragen (<i>alleen bij dyscalculie</i>)	Leerlingen met een officiële verklaring voor dyscalculie mogen bij vakken met rekenvragen gebruik maken van een rekenkaart (door de school verstrekt). Dit betreft onder andere de vakken wiskunde, economie, nask1, nask2 en biologie. Voor meer informatie kunt u terecht bij de dyscalculiecoach/rekencoördinator.
Alle schriftelijke examens (<i>alleen bij dyslexie</i>)	Leerlingen met een officiële verklaring voor dyslexie mogen bij schriftelijke examens gebruik maken van verklanking (voorleessoftware). Voor meer informatie kunt u terecht bij de dyslexiecoördinator.
* Kijk op Examenblad voor meer informatie.	

Aardrijkskunde (v3)

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Aardrijkskunde (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3/1	SE H1,2,3 + C1,2,3 <i>Arm en rijk</i>	K1,2,3,7 V4,8	S	60 min	N	10%	TW 1
3/2	SE H4,5,6 + C1,2,3 <i>Bronnen van energie PO en excursie haven Rotterdam</i>	K1,2,3,5 V2,8	P	60 min	N	10%	TW 2
3/3	SE H7,8,9 + C1,2,3 <i>Grenzen en identiteit</i>	K1,2,3,9 V6	S	60 min	N	10%	TW 3
4/1	SE H4,5,6 + C1,2,3 <i>Bevolking en Ruimte</i>	K1,2,3,8 V5	S	60 min	J	20%	SE-week 1
4/2	SE H1,2,3 + C1,2,3 <i>Weer en Klimaat</i>	K1,2,3,4 V1,7	S	60 min	J	25%	SE-week 2
4/3	SE H7,8,9 + C1,2,3 <i>Water</i>	K1,2,3,6 V3,7	S	60 min	J	25%	SE-week 3
SE-totaal						100%	
<p><i>Erratum 07-2024: vanwege een nieuwe lesmethode is de hoofdstuknummering in het PTA aangepast. De eindtermen en de thema's zijn niet gewijzigd.</i></p>							

Beeldende vorming (BTE)

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Beeldende vorming (BTE) (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
4/1	Eerste beeldende opdrachten	K1,2,3,4,8	P/S		N	20%	
	Beeldaspecten en reflecteren op andermans werk	K3,8	S	120 min	J	15%	SE-week 1
4/2	Grote opdracht: Examendossier (dummy) Schetsen, proces, reflecteren Presenteren werk Eindwerk	K3,4,5,6,7 V1,2,3	P/S		N	25%	
	Beeldaspecten en reflecteren op andermans werk	K3,8	S	120 min	J	15%	SE-week 2
4/3	Grote opdracht: Examendossier (dummy) Schetsen, proces, reflecteren Presenteren werk Eindwerk	K2,3,4,5,6,7,8 V1,2,3	P/S		N	25%	
SE-totaal						100%	

Biologie

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Biologie (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3/1	SE H1 + H2 <i>H1: Organismen uit de vier rijken</i> <i>H2: Bewegen</i>	K2,3,4,5,8 V3	S	60 min	N	13%	
3/2	SE H4 + H5 <i>H4: Waarnemen en reageren</i> <i>H5: Gedrag</i>	K2,3,11 V2,3	S	60 min	N	13%	TW 2
3/3	SE H3 + H6 <i>H3: Planten en dieren</i> <i>H6: Mens en milieu</i>	K2,3,6,7 V3	S	60 min	N	14%	TW 3
4/1	SE H7 + H8 <i>H7: Ademen en eten</i> <i>H8: Bloed</i>	K1,2,3,9 V3	S	60 min	J	20%	SE-week 1
4/2	SE H9 + H10 <i>H9: Afweer en bescherming</i> <i>H10: Voortplanting</i>	K1,2,3,10,12 V1,3	S	60 min	J	20%	SE-week 2
4/3	SE H11 + H12 <i>H11: Erfelijkheid</i> <i>H12: Evolutie</i>	K1,2,3,13 V3	S	60 min	J	20%	SE-week 3
SE-totaal						100%	

Duits

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Duits (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
4/1	Examenidoom* <i>Hoofdstuk 4, 5, 20, examenvragen</i>	K3	S	30 min	N	10%	
	Leesvaardigheid 1 <i>Examenteksten KB/TL</i>	K2,3,4 V1,3,4,5	S	60 min	J	10%	SE-week 1
4/2	Leesvaardigheid 2 <i>Examenteksten TL</i>	K2,3,4 V1,3,4,5	S	60 min	N	10%	
	Schrijfvaardigheid** <i>Zakelijke brief</i>	K1,2,3,7 V4	S	120 min	J	20%	SE-week 2
4/3	Luistervaardigheid <i>Cito kijk-/luistertoets</i>	K5 V4	S	60 min	N	25%	
	Gespreksvaardigheid*	K2,3,6 V4	M	15 min	J	25%	SE-week 3
SE-totaal						100%	
* Bij deze toetsen is het gebruik van een woordenboek <u>niet</u> toegestaan.							
** Bij deze toets krijgen de examenkandidaten een grammaticaschema van school.							

Economie (v3)

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Economie (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examens	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3/2	SE H4 <i>Ben je verzekerd</i>	K2,3,4B	S	60 min	N	10%	TW 2
4/1	PO consumptie en consumentenorganisaties	K4B,8 V2	P/S		N	15%	
	SE H1 + H2 + H3	K2,3, 4A,5A V1,3	S	120 min	J	20%	SE-week 1
4/2	PO arbeid en bedrijfsleven	K1,5B V2	P/S		N	15%	
	SE H4 + H5	K2,3, 5A,6 V3	S	120 min	J	20%	SE-week 2
4/3	SE H6 + H7 + H8	K2,3,7 V1,3	S	120 min	J	20%	SE-week 3
SE-totaal						100%	
<p><i>Erratum 07-2024: voor de haalbaarheid van het lesprogramma is ervoor gekozen om de praktische opdracht 'natuur en milieu' niet af te nemen en de verplichte eindterm K8 te verwerken in het PO 'consumptie en consumentenorganisaties'. Het gewijzigde PTA dekt alle verplichte eindtermen uit de syllabus op Examenblad.</i></p>							

Engels (v3)

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Engels (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
4/1	Spreekvaardigheid: mondeling* <i>Kan ook in periode 2 worden afgenomen.</i>	K2,3,5,6 V3,4,5	S	15 min	N	13%	
	Grammatica-idioomtoets*	K2,3 V1	S	60 min	J	15%	SE-week 1
4/2	Spreekvaardigheid: spreekbeurt* <i>Kan ook in periode 3 worden afgenomen.</i>	K2,3,5,6 V3,4,5	M	15 min	N	12%	
	Leesvaardigheid	K2,3,4 V1,4,5	S	120 min	J	10%	SE-week 2
4/3	Kijk/luistervaardigheid	K2,3,5 V3,4,5	M	60 min	N	25%	
	Schrijfvaardigheid <i>Sollicitatiebrief</i>	K1,2,3,7 V4,5	S	60 min	J	25%	SE-week 3
SE-totaal						100%	
<p>* Bij deze toetsen is het gebruik van een woordenboek <u>niet</u> toegestaan.</p> <p>Erratum 07-2024: het schoolexamen 'grammatica-idioomtoets' is naar de eerste periode verplaatst, omdat de examenkandidaten deze kennis nodig hebben bij de andere schoolexamens die hun taalvaardigheden (lezen, schrijven, luisteren en spreken) toetsen. Het SE 'leesvaardigheid' is verplaatst naar periode 2. Inhoudelijke wijzigingen zijn er niet.</p>							

Geschiedenis

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Geschiedenis (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3/1	SE H1 <i>Nederland en Indonesië</i>	K1,2,3,4 V1,7,8	S	60 min	N	13%	TW 1
3/2	SE H4 <i>Nederland na 1945 cultuur en mentaliteit</i>	K1,2,3,8 V5,7,8	S	60 min	N	13%	TW 2
3/3	SE H6 <i>Het Israëlisch-Palestijns conflict</i>	K1,2,3,11 V7,8	S	60 min	N	14%	TW 3
4/1	SE H1 + H2 <i>Nederland van 1848 tot 1914 (staatsinrichting)</i> <i>De eerste wereldoorlog (1914-1919)</i>	K1,2,3,5,6,7,10 V2,7,8,9	S	120 min	J	20%	SE-week 1
4/2	SE H3 + H4 <i>Het interbellum (1919 - 1939)</i> <i>De tweede wereldoorlog (1939-1945)</i>	K1,2,3,5,10 V2,7,8,9	S	120 min	J	20%	SE-week 2
4/3	SE H5 + H6 <i>De koude oorlog (1945-1989)</i> <i>Na de koude oorlog (1989-heden)</i>	K1,2,3,5,7,9,10 V2,7,8,9	S	120 min	J	20%	SE-week 3
SE-totaal						100%	

Informatietechnologie

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Informatietechnologie (INFT) (TL)							
Cohort	2023-2025							
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info	
4/1	PO Office	IT1,2,3,4,5,6,7	P		N	10%		
	PO Design	IT1,2,3,6	P		N	20%		
4/2	PO Techniek	IT2,5	P		N	20%		
	Theorie Syllabus 1	IT1,2,3,4,5,6,7	P/S	60 min	J	15%	SE-week 2	
4/3	PO Slotopdracht	IT1,2,3,4,5,6,7	P		N	20%		
	Theorie Syllabus 2	IT1,2,3,4,5,6,7	P/S	60 min	J	15%	SE-week 3	
SE-totaal						100%		

KCKV (v2)

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Kunstvakken inclusief CKV (Culturele Kunstzinnige Vorming) (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3/1	Cultureel Zelfportret 1	K1,2,3	P/S*	180 min	J***	40%	
3/2	Cultureel Zelfportret 2 Pecha Kucha	K1,2,3,4	P/S*	3 dagen	J***	60%	Tijdens KCKV-dagen
SE-totaal						100% (toetsvorm: H**)	
<p>KCKV - verplicht examenvak voor alle leerlingen: De essentie van KCKV is dat leerlingen culturele activiteiten ervaren, hierop reflecteren, eigen werk produceren en presenteren. Op De Hartenlust stimuleren we dat met de Cultuurkaart. Hiermee kunnen leerlingen vaak met kortingen deelnemen aan culturele activiteiten. Alle verplichte onderdelen leveren de leerlingen digitaal in via de ELO.</p> <p>* Examen verplichting: De leerlingen moeten het vak KCKV in het derde leerjaar met een voldoende (V) of een goed (G) afsluiten. Een 5.5 tot 7.5 is een voldoende. Een 7.5 of hoger staat gelijk aan een goed. Op het eindrapport van leerjaar 3 zal conform het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 een 5.5 tot 7.5 worden omgezet naar een kwalificatie V en een 7.5 of hoger naar een kwalificatie G.</p> <p>** Onvoldoende werk: Niet gemaakt werk moeten leerlingen inhalen. Staat een leerling gemiddeld een onvoldoende (= lager dan een 5.5) aan het einde van het derde leerjaar, dan kan de leerling <u>niet</u> worden bevorderd naar de eindexamenklas.</p> <p>*** Herkansen: Als een leerling na afloop van cijferperiode 2 gemiddeld onvoldoende staat voor het vak KCKV, heeft de leerling recht om de betreffende opdracht(en) te herkansen tot het gemiddelde weer voldoende is.</p> <p>Uiterste datum voor herkansen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dag vóór de start van TW 3. <p>Meer informatie over de inhoud van de toetsen is te vinden in de studiewijzer (ELO) van KCKV en in de syllabus op Examenblad.</p> <p>Erratum 11-2023: het PTA van KCKV is gewijzigd en het aantal toetsen is gereduceerd i.v.m. een andere indeling van het vak KCKV. Het vak zal niet meer in het lesrooster als klassikale les worden aangeboden, maar worden verspreid over 3 KCKV-activiteitendagen. Het verminderde aantal toetsen in het PTA dekt alle verplichte eindtermen uit de syllabus op Examenblad.</p>							

Lichamelijke opvoeding

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	LO (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
4/1	Coopertest	K7	H	12 min	J	V/G*	
4/2	Lesgeven <i>Wordt ook in periode 1 afgenomen.</i>	K1,2,4,7	H	15 min	J	V/G*	
4/3	Sportoriëntatie <i>Wordt ook in periode 2 afgenomen.</i>	K3,5,6,7,8,9	H	60 min	J	V/G*	
SE-totaal						100%	
<p>* Wanneer een leerling 3 beoordelingen G (goed) heeft afgesloten krijgt hij/zij een G (goed) op de eindlijst. Wanneer een leerling O (onvoldoende) gescoord heeft op een activiteit zal het eindcijfer O (onvoldoende) zijn. Alles wat daartussen zit, zal afgesloten worden met een V (voldoende).</p> <p>Alle onderdelen moeten met een V (voldoende) of G (goed) worden afgesloten. Bij een O (onvoldoende) kan niet worden deelgenomen aan het centraal eindexamen (CE).</p> <p>Uiterste datum voor herkansen: herkansingsdag SE-3.</p>							

Lichamelijke opvoeding 2 (LO2)

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	LO2 (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3/2	Bewegen op muziek	K6	P	60 min	N	10%	
	Organisatieleer	K1,2	S	60 min	N	10%	TW 2
3/3	Koningsspelen	K1,10,12	P	180 min	N	10%	
	Terugslagspel en doelspel	K4	P	60 min	N	10%	
	Spelregelkennis en tactiek	K11	S	60 min	N	15%	TW 3
4/1	Nieuwe spelen	K9	P	60 min	J	10%	
4/2	Freerunnen en krav maga	K5,8	P	60 min	J	10%	
4/3	Bewegen en regelen	K2,3,7,12	P	60 min	N	10%	
	Bewegen en gezondheid	K2	S	60 min	J	15%	SE-week 3
SE-totaal						100%	

LOB decanaat

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	LOB decanaat (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3	Open Dag bezoek*	LBD	H / S	1 dag	J	NB*	
	Qompas opdrachten	LBD	H / S	Enkele weken	J	NB	
	Beroepenmarkt <i>MBO Markt</i>	LBD	H	1 dag	J	NB	
	Beroeps Oriënterende stage	LBD	H / S	30 uren	J	NB	
4	Open Dag bezoek **	LBD	H / S	2 dagen	J	NB	
	Loopbaan oriëntatie keuze opdrachten (Qompas)	LBD	H / S	Enkele weken	J	NB	
	Maatschappelijke stage***	LBD	H / S	30 uren	J	NB	
	Profielwerkstuk****	LBD	H / S	20 uren	J	NB	
	Presentatie Profielwerkstuk	LBD	H	15 min	J	NB	
SE-totaal						100%	
<p>Opmerking: LBD = loopbaandossier.</p> <p>* In het derde leerjaar moet er minimaal één open dag activiteit worden gedaan, waarvan een schriftelijk verslag ingeleverd wordt.</p> <p>** In het vierde leerjaar moeten er minimaal twee open dag activiteiten worden gedaan, waarvan een (schriftelijk) verslag ingeleverd wordt. In plaats van een open dag-bezoek mag ook meegedaan worden aan het proefstuderen, een meeloopdag of een interview met een MBO student.</p> <p>*** M.u.v. de leerlingen die het examenvak BTE volgen. Zij gaan in de week van de stage op tekenkamp en maken een vervangende opdracht. De leerlingen zonder BTE lopen een maatschappelijke stage en leveren daarbij een evaluatie door de begeleider en een verslag in.</p> <p>**** De uitwerking van het profielwerkstuk en de wijze van beoordeling staat in het LOB werkboek, welke te vinden is in de ELO.</p> <p>Uiterste datum voor herkansen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerjaar 3: dag vóór de start van de meivakantie • Leerjaar 4: herkansingsdag SE-3 							

Maatschappijleer (v3)

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Maatschappijleer (TL)**						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
4/1	Maatschappelijke problemen, overheid en beleid* <i>Hoofdstuk 1: paragraaf 1, 3 en 4</i> <i>Hoofdstuk 3: alle paragrafen</i> <i>Hoofdstuk 4: paragraaf 3, 4 en 5</i>	K1,3,6	S	60 min	J	30%	SE-week 1
4/2	PO maatschappelijk probleem*	K1,2,3	P	n.v.t.	N	10%	
	Media en Pluriforme samenleving* <i>Hoofdstuk 5: paragraaf 1 t/m 4</i> <i>Hoofdstuk 6: alle paragrafen</i>	K1,4,7	S	60 min	J	30%	SE-week 2
4/3	Werk en criminaliteit* <i>Hoofdstuk 8: alle paragrafen</i> <i>Hoofdstuk 9: alle paragrafen</i>	K1,5,6	S	60 min	J	30%	SE-week 3
SE-totaal						100%	
<p>* Bij deze toetsen is het gebruik van een woordenboek <u>niet</u> toegestaan.</p> <p>** <i>Erratum 07-2024: Aan het einde van leerjaar 4 wordt (facultatief) een 'jaarherkansing' aangeboden voor het vak maatschappijleer. In de jaarherkansing worden nogmaals alle verplichte eindtermen van het vak maatschappijleer getoetst. Dit houdt in dat de jaarherkansing alle bovenstaande leerstof bevat. Indien het resultaat van de jaarherkansing hoger is dan het eerder behaalde schoolexamen-gemiddelde, dan vervangt het cijfer van de jaarherkansing alle eerder behaalde schoolexamen-resultaten voor het vak maatschappijleer.</i></p>							

Nask1

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Nask1 (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3/1	SE H1 + H2 <i>H1: Stoffen</i> <i>H2: Licht en beeld</i>	K1,4,7,10 V3	S	60 min	N	10%	TW 1
3/2	SE H3 + H5 <i>H3: Elektriciteit in huis</i> <i>H5: Energie</i>	K1,5 V3	S	60 min	N	10%	TW 2
3/3	SE H4 + H6 <i>H4: Kracht en beweging</i> <i>H6: Weer</i>	K1,9,12 V3	S	60 min	N	10%	
	Eindproefwerk H3 + H4 + H5	K1,4,5,7,9 V3	S	60 min	N	10%	TW 3
4/1	SE H7 + H8 <i>H7: Basisnatuurkunde</i> <i>H8: Straling</i>	K2,3,11 V3	S	60 min	J	10%	SE-week 1
4/2	SE H9 <i>H9: Werken met elektr.</i>	K5,8 V3	S	60 min	N	10%	
	SE H9 + H10 <i>H9: Werken met elektr.</i> <i>H10: Geluid</i>	K5,8 V3	S	120 min	J	10%	SE-week 2
4/3	SE H11 + H12 <i>H11: Veilig bewegen</i> <i>H12: Constructie</i>	K9 V1,2,3	S	60 min	N	10%	
	SE H11 + H12 + H13 <i>H11: Veilig bewegen</i> <i>H12: Constructie</i> <i>H13: Beweg. en energ.</i>	K9 V1,2,3	S	120 min	J	20%	SE-week 3
SE-totaal						100%	

Nask2

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Nask2 (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
3/1	SE H1 + H2 <i>H1: Stoffen</i> <i>H2: Stoffen sorteren</i>	K1,3,4 V3	S	60 min	N	10%	TW 1
3/2	SE H3 + H4 <i>H3: Reacties</i> <i>H4: Chemie in het klein</i>	K1,3,5 V3	S	60 min	N	10%	TW 2
3/3	SE H5 + H6 <i>H5: Verbranding</i> <i>H6: Chemisch rekenen</i>	K1,3,5 V3	S	60 min	N	10%	
	Eindproefwerk H1 t/m H6	K1,3,4,5, V3	S	60 min	N	10%	TW 3
4/1	Practicum	K2,6,10 V3	P/S	60 min	N	10%	
	SE H7 + H8 <i>H7: Basisscheikunde</i> <i>H8: Schoon</i>	K2,3,8 V3	S	120 min	J	10%	SE-week 1
4/2	SE H10 <i>H10: Zouten</i>	K3,9 V3	S	60 min	N	10%	
	SE H9 + H10 <i>H9: Stoffen uit aarde</i> <i>H10: Zouten</i>	K3,4,9 V3	S	120 min	J	10%	SE-week 2
4/3	SE H11 <i>H11: Zuur en base</i>	K3,7 V3	S	60 min	N	10%	
	SE H11 + H12 <i>H11: Zuur en base</i> <i>H12: Reactie met zoutoplossing</i>	K3,7,9 V3	S	120 min	J	10%	SE-week 3
SE-totaal						100%	

Nederlands (v3)

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Nederlands (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
4/1	Kijk- en luistertoets**	K4	S	60 min	N	20%	
	Toets schrijfvaardigheid	K3	S	60 min	J	20%	SE-week 1
4/2	Literatuuranalyse <i>Proza en poëzie</i>	K2,8 V1	S	Enkele weken	N	20%	
	Functioneel schrijven	K6,7 V2	S	60 min	J	20%	SE-week 2
4/3	Spreekvaardigheid***: <i>Discussie / betoog actualiteit</i>	K1,5 V3	M	15 min	N	20%	<i>Deelnemers aan de Hartenlust Debat Groep mogen hun V-rede inzetten voor dit schoolexamen.</i>
	Spreekvaardigheid*: <i>boekenlijst klas 4 (drie boeken rond een thema) + verschillende tekstvormen rond één thema.</i>	K5,8 V3	H/M	15 min per II.	J	NB	SE-week 3
SE-totaal						100%	
<p>* Eisen mondeling schoolexamen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dossier themalezen moet een week voor het mondeling schoolexamen worden ingeleverd. • Dossier themalezen moet met een voldoende (NB) beoordeeld worden. • Bij een onvoldoende (NNB) voor het dossier of voor het mondelinge schoolexamen vindt er een schriftelijke herkansing plaats. Uiterste datum voor herkansen: herkansingsdag SE-3. <p>* Eisen themalezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er moet een keuze worden gemaakt uit een van de tien aangeboden thema's. • Twee van de drie boeken moeten gekozen worden uit de verplichte boekenlijst van leerjaar 4. Het derde boek mag gekozen worden door de leerling zelf. Het niveau wordt beoordeeld door de docent. <p>** Bij deze toetsen is het gebruik van hulpmiddelen <u>niet</u> toegestaan.</p> <p>*** Bij deze toets is het gebruik van presentatiekaartjes toegestaan.</p>							
<p><i>Erratum 07-2024: 'kijk- en luistertoets tekstbegrip' is gewijzigd in 'kijk- en luistertoets'. 'Toets spelling' is gewijzigd in 'toets schrijfvaardigheid'. Het onderdeel spelling sluit, met het oog op de actuele lesmethode, beter aan op het onderwijs in leerjaar 3, maar is tevens geïntegreerd in de schrijfexamens in leerjaar 4. Het gewijzigde PTA dekt alle verplichte eindtermen uit de syllabus op Examenblad.</i></p>							

Rekenen / Rekentoets (v3)

Onderstaande toets is verplicht voor leerlingen zonder wiskunde in het examenpakket.

Vak	Rekenen (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
4/3	Rekentoets*	2F	Digitaal	90 min	J**	100%	SE-week 3
4/3	Herkansing rekentoets**	2F	Digitaal	40 min	N	▲	
SE-totaal						100%	
<p>* Leerlingen zonder wiskunde in hun pakket.</p> <p>** Deelname aan herkansing mogelijk indien leerling alle stof af heeft.</p> <p><i>Erratum 07-2024: rekentoets verplaatst van leerjaar 3 naar leerjaar 4. Leerlingen met een officiële verklaring voor dyscalculie dienen ook een 2F-toets te maken als zij geen wiskunde in het pakket hebben; de mogelijkheid voor een 2A-toets is vervallen.</i></p>							

Wiskunde

Onderstaande toetsen tellen mee voor het schoolexamen (SE).

Vak	Wiskunde (TL)						
Cohort	2023-2025						
Klas / periode	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toetsvorm	Toetsduur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
4/1	SE H2 <i>Verbanden</i>	K2,3,4,5	S	50 min	N	10%	
	SE H1 + H2 + H3	K1,2,3,4,5,6,7,8 V2,3	S	120 min	J	20%	SE-week 1
4/2	SE H4 + H5 <i>Grafieken en vergelijkingen</i> <i>Rekenen, meten en schatten</i>	K2,3,4,5,6	S	50 min	N	10%	
	SE H2 + H5 + H7	K1,2,3,4,5,6,7,8 V2,3	S	120 min	J	20%	SE-week 2
4/3	SE H6 <i>Vlakke figuren</i>	K2,3,4,5,6	S	50 min	N	10%	
	SE H3 + H6 + H8	K1,2,3,4,5,6,7,8 V1,2,3,4	S	120 min	J	30%	SE-week 3
SE-totaal						100%	

Instream-PTA leerjaar 4 (v2) (v3)

Het instroom-PTA is bedoeld voor leerlingen die vanaf een andere school in leerjaar 4 van De Hartenlust instromen (bv. van 3 havo naar 4 mavo). De toetsen uit het instroom-PTA moeten uiterlijk op de herkansingsdag van SE-week 3 zijn gemaakt.

Vak	Instream-PTA (TL)						
Jaar	2024-2025						
Vak	Stofomschrijving	Eindterm examen	Toets-vorm	Toets-duur	Her. J/N	Weging (%)	Extra info
AK*	SE H1,2,3 + C1,2,3 <i>Arm en rijk</i>	K1,2,3,7 V4,8	S	60 min	N	10%	
	SE H4,5,6 + C1,2,3 <i>Bronnen van energie PO en excursie haven Rotterdam</i>	K1,2,3,5 V2,8	P	60 min	N	10%	
	SE H7,8,9 + C1,2,3 <i>Grenzen en identiteit</i>	K1,2,3,9 V6	S	60 min	N	10%	
BI*	SE H1 + H2 <i>H1: Organismen uit de vier rijken H2: Bewegen</i>	K2,3,4, 5,8 V3	S	60 min	N	13%	
	SE H4 + H5 <i>H4: Waarnemen en reageren H5: Gedrag</i>	K2,3,11 V2,3	S	60 min	N	13%	
	SE H3 + H6 <i>H3: Planten en dieren H6: Mens en milieu</i>	K2,3,6,7 V3	S	60 min	N	14%	
EC*	SE H4 <i>Ben je verzekerd</i>	K2,3,4B	S	60 min	N	10%	
GS*	SE H1 <i>Nederland en Indonesië</i>	K1,2,3,4 V1,7,8	S	60 min	N	13%	
	SE H4 <i>Nederland na 1945 cultuur en mentaliteit</i>	K1,2,3,8 V5,7,8	S	60 min	N	13%	
	SE H6 <i>Het Israëliësch- Palestijns conflict</i>	K1,2,3, 11 V7,8	S	60 min	N	14%	

KCKV**	Cultureel Zelfportret 1	K1,2,3	P/S*	180 min	J	40%	
	Cultureel Zelfportret 2 Pecha Kucha	K1,2,3,4	P/S*	3 dagen	J	60%	
LO2*	Bewegen op muziek	K6	P	60 min	N	10%	
	Organisatieleer	K1,2	S	60 min	N	10%	
	Koningsspelen	K1,10, 12	P	180 min	N	10%	
	Terugslagspel en doelspel	K4	P	60 min	N	10%	
	Spelregelkennis en tactiek	K11	S	60 min	N	15%	
LOB	Loopbaandossier bijwerken	LBD	H/S	Enkele weken	J	NB	
NS1*	SE H1 + H2 <i>H1: Stoffen</i> <i>H2: Licht en beeld</i>	K1,4,7, 10 V3	S	60 min	N	10%	
	SE H3 + H5 <i>H3: Elektriciteit in huis</i> <i>H5: Energie</i>	K1,5 V3	S	60 min	N	10%	
	SE H4 + H6 <i>H4: Kracht en beweging</i> <i>H6: Weer</i>	K1,9,12 V3	S	60 min	N	10%	
	Eindproefwerk H3 + H4 + H5	K1,4,5,7 ,9 V3	S	60 min	N	10%	

NS2*	SE H1 + H2 <i>H1: Stoffen</i> <i>H2: Stoffen sorteren</i>	K1,3,4 V3	S	60 min	N	10%	
	SE H3 + H4 <i>H3: Reacties</i> <i>H4: Chemie in het klein</i>	K1,3,5 V3	S	60 min	N	10%	
	SE H5 + H6 <i>H5: Verbranding</i> <i>H6: Chemisch rekenen</i>	K1,3,5 V3	S	60 min	N	10%	
	Eindproefwerk H1 t/m H6	K1,3,4, 5, V3	S	60 min	N	10%	

* Of de leerling deze toets(en) moet maken, hangt af van het gekozen vakkenpakket.

** KCKV - verplicht examenvak voor alle leerlingen:

De essentie van KCKV is dat leerlingen culturele activiteiten ervaren, hierop reflecteren, eigen werk produceren en presenteren. Op De Hartenlust stimuleren we dat met de Cultuurkaart. Hiermee kunnen leerlingen vaak met kortingen deelnemen aan culturele activiteiten. Alle verplichte onderdelen leveren de leerlingen digitaal in via de ELO.

Examen verplichting:

De leerlingen moeten het vak KCKV met een voldoende (V) of een goed (G) afsluiten. Een 5.5 tot 7.5 is een voldoende. Een 7.5 of hoger staat gelijk aan een goed. Op het eindrapport zal conform het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 een 5.5 tot 7.5 worden omgezet naar een kwalificatie V en een 7.5 of hoger naar een kwalificatie G.

Onvoldoende werk:

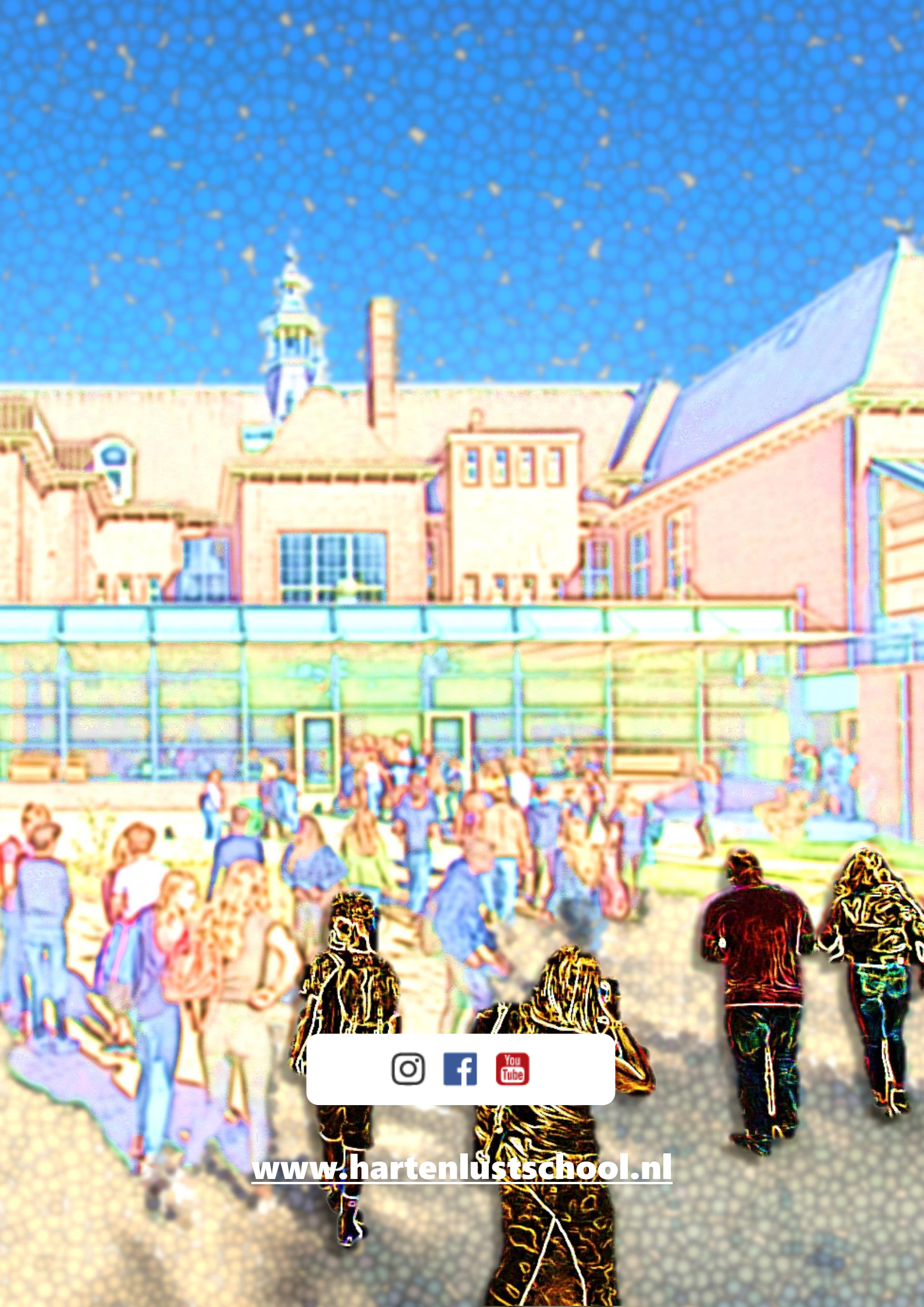
Niet gemaakt werk moeten leerlingen inhalen. Staat een leerling gemiddeld een onvoldoende (= lager dan een 5.5) aan het einde van het vierde leerjaar, dan kan de leerling niet opgaan voor zijn of haar centraal eindexamen. Als een leerling gemiddeld onvoldoende staat voor het vak KCKV, heeft de leerling recht om de betreffende opdracht(en) te herkansen tot het gemiddelde weer voldoende is. Uiterste datum voor herkansen: herkansingsdag van SE-week 3.

Meer informatie over de inhoud van de toetsen is te vinden in de studiewijzer (ELO) van KCKV en in de syllabus op Examenblad.

www.hartenlustschool.nl